

14 -ാം കേരള നിയമസഭ

22 -ാം സമ്മേളനം

നക്ഷത്രചിഹ്നമിട്ട ചോദ്യം നം. 150

19-01-2021 - ൽ മറുപടിയ്ക്ക്

തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ ശാസ്ത്രീയ മാലിന്യ സംസ്കരണം

ചോദ്യം	ഉത്തരം
<p align="center">ശ്രീ. ആന്റണി ജോൺ, ശ്രീ. എ. പ്രദീപ് കുമാർ , ശ്രീ. വി കെ പ്രശാന്ത്, ശ്രീ. കെ. ജെ. മാക്സി</p>	<p align="center">Shri A. C. Moideen (തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പുമന്ത്രി)</p>
<p>(എ) സംസ്ഥാനം നേരിട്ടിരുന്ന ഗുരുതര പ്രശ്നങ്ങളിലൊന്നായിരുന്ന ശാസ്ത്രീയമായ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്റെ അപര്യാപ്ത പരിഹരിക്കാൻ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ നടത്തിയ പ്രവർത്തനത്തിന്റെ ഫലം വിലയിരുത്തിയിട്ടുണ്ടോ എന്ന് വെളിപ്പെടുത്താമോ;</p>	<p>(എ) ഉണ്ട്. ഹരിതകേരള മിഷന്റെ നേതൃത്വത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തി ശുചിത്വ പദവി നൽകുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഹരിതകേരളം മിഷൻ കീഴിൽ ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ ഉപമിഷന്റെ ഭാഗമായി ജൈവ മാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണം സാധ്യമാക്കുകയും അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ തരം തിരിച്ച് ശേഖരിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായ സംസ്കരണം ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന തരത്തിൽ വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതോടൊപ്പം സാധ്യമായ ഇടങ്ങളിൽ ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായി മാലിന്യത്തിൽ നിന്നും ഊർജ്ജം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ കൂടി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികളാണ് സംസ്ഥാനം നേരിട്ടിരുന്ന മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്റെ അപര്യാപ്ത പരിഹരിക്കാൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. ഇതിന്റെയടിസ്ഥാനത്തിൽ കഴിഞ്ഞ 4 വർഷങ്ങളിലായി ഉറവിടമാലിന്യ സംസ്കരണ രീതികളുടെ പ്രോത്സാഹനാർത്ഥം ഗാർഹിക തലത്തിൽ 84,531 ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളും 3.14 ലക്ഷം കമ്പോസ്റ്റിംഗ് പ്ലാന്റുകളും കൂടാതെ 98 കമ്യൂണിറ്റി-തല ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളും 2003 കമ്യൂണിറ്റിതല കമ്പോസ്റ്റിംഗ് യൂണിറ്റുകളും സ്ഥാപിച്ചു. സാമൂഹിക-തല മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിലൂടെ മാലിന്യ സംസ്കരണം ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ ഊർജ്ജ ഉല്പാദന ഉപാധി കൂടി ആക്കി മാറ്റുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സംസ്ഥാനത്ത് 20 സാമൂഹികതല ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് പദ്ധതികളുടെ</p>

			<p>നിർമ്മാണം പുരോഗമിക്കുന്നു. ഇതിൽ 7 എണ്ണം നിലവിൽ പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. ഗാർഹിക/സ്ഥാപനതലത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഹരിതകർമ്മ സേനകൾ മുഖേന നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ ശേഖരിക്കുകയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപന തലത്തിലുള്ള മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ ഫെസിലിറ്റികളിൽ വച്ച് തരംതിരിച്ച് മൂല്യ വർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളാക്കുന്നതിന് റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റികളിലേയ്ക്ക് അയയ്ക്കുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇവിടെ നിന്നും മൂല്യ വർദ്ധിത ഉൽപ്പന്നങ്ങളാക്കുന്ന പ്രക്രിയ ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തുന്നു. ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിയുമായി എഗ്രിമെന്റ് വെച്ച് അജൈവമാലിന്യ നീക്കം സുഗമമാക്കുവാൻ എല്ലാ തദ്ദേശ സ്വയം ഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.</p>
(ബി)	<p>സംസ്ഥാനത്തെ എത്ര പഞ്ചായത്തുകളും നഗരസഭകളും ഖരമാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന് അടിസ്ഥാന സൗകര്യമൊരുക്കി ശുചിത്വ പദവി നേടിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയിക്കുമോ;</p>	(ബി)	<p>കേരളത്തിലെ 597 ഗ്രാമപഞ്ചായത്തുകളും 60 മുനിസിപ്പാലിറ്റികളും 3 കോർപ്പറേഷനുകളും ശുചിത്വ പദവി നേടിയിട്ടുണ്ട്.</p>
(സി)	<p>എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളെയും ശാസ്ത്രീയമായ മാലിന്യ സംസ്കരണ ശേഷി കൈവരിക്കാൻ പ്രാപ്തമാക്കുകയെന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സർക്കാർ പുതുതായി രണ്ടായിരത്തി ഒരുന്നൂറ്റ് കോടി രൂപയുടെ പദ്ധതി പ്രഖ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ടോ; പദ്ധതിയുടെ വിശദാംശം ലഭ്യമാക്കാമോ?</p>	(സി)	<p>ഉണ്ട്. കേരളാ സോളിഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് (KSWMP) എന്നാണ് ഈ പദ്ധതിയുടെ പേര്. ഇതിൻ പ്രകാരം കേരളത്തിലെ 87 നഗരസഭകളിലെയും 6 കോർപ്പറേഷനുകളിലെയും ശാസ്ത്രീയ ജൈവ-അജൈവ മാലിന്യ സംസ്കരണം, ലെഗസി മാലിന്യ നിർമ്മാർജ്ജനം, സാനിട്ടറി ലാൻഡ്ഫിൽ നിർമ്മാണം, റീ-സൈക്ലിംഗ് പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കൽ മുതലായവ നടപ്പിലാക്കി ശുചിത്വ -മാലിന്യ സംസ്കരണ മേഖലകളിൽ കൂടുതൽ ഇടപെടലുകൾ ഉറപ്പാക്കുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെയാണ് സർക്കാർ പുതുതായി ലോക ബാങ്ക് ധനസഹായത്തോടെ 2100 കോടി രൂപയുടെ കേരളാ സോളിഡ് വേസ്റ്റ് മാനേജ്മെന്റ് പ്രോജക്ട് വിഭാവനം ചെയ്തിട്ടുള്ളത്. 2021 - 2026 എന്നതാണ് ടി പദ്ധതിയുടെ കാലപരിധി.</p>

സെക്ഷൻ ഓഫീസർ

വിശദീകരണ കുറിപ്പ്

ഹരിതകേരളം മിഷൻ കീഴിൽ ശുചിത്വ-മാലിന്യ സംസ്കരണ ഉപമിഷന്റെ ഭാഗമായി ജൈവ മാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണം സാധ്യമാക്കുകയും അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ തരം തിരിച്ച് ശേഖരിച്ച് ശാസ്ത്രീയമായ സംസ്കരണം ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്ന തരത്തിൽ വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതോടൊപ്പം സാധ്യമായ ഇടങ്ങളിൽ ആധുനിക സാങ്കേതിക വിദ്യയിൽ അധിഷ്ഠിതമായി മാലിന്യത്തിൽ നിന്നും ഊർജ്ജം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണ സംവിധാനങ്ങൾ കൂടി സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികളാണ് സംസ്ഥാനം നേരിട്ടിരുന്ന മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിന്റെ അപര്യാപ്തത പരിഹരിക്കാൻ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിലൂടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്.

ഗാർഹിക/സ്ഥാപന തലത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന ജൈവ മാലിന്യങ്ങളുടെ ഉറവിട മാലിന്യ സംസ്കരണം സാധ്യമാക്കുന്നതിനാവശ്യമായ സംവിധാനങ്ങൾ ഒരുക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതികൾ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വാർഷിക പദ്ധതികളിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കഴിഞ്ഞ 4 വർഷങ്ങളിലായി ഉറവിടമാലിന്യ സംസ്കരണ രീതികളുടെ പ്രോത്സാഹനാർത്ഥം ഗാർഹിക തലത്തിൽ 84,531 ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളും 3.14 ലക്ഷം കമ്പോസ്റ്റിംഗ് പ്ലാന്റുകളും കൂടാതെ 98 കമ്യൂണിറ്റി-തല ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റുകളും 2003 കമ്യൂണിറ്റിതല കമ്പോസ്റ്റിംഗ് യൂണിറ്റുകളും സ്ഥാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. സാമൂഹിക-തല മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിലൂടെ മാലിന്യ സംസ്കരണം ഗ്രാമീണ മേഖലയിലെ ഊർജ്ജ ഉല്പാദന ഉപാധി കൂടി ആക്കി മാറ്റുക എന്ന ലക്ഷ്യത്തോടെ സംസ്ഥാനത്ത് 20 സാമൂഹികതല ബയോഗ്യാസ് പ്ലാന്റ് പദ്ധതികളുടെ നിർമ്മാണം പുരോഗമിക്കുന്നു. ഇതിൽ 7 എണ്ണം നിലവിൽ പൂർത്തിയായിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഗാർഹിക/സ്ഥാപന തലത്തിൽ ഉണ്ടാകുന്ന അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഹരിത കർമ്മസേനകൾ നിശ്ചിത ഇടവേളകളിൽ വീടുകൾ, സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവിടങ്ങളിൽ നിന്ന് ശേഖരിക്കുകയും തദ്ദേശസ്വയംഭരണസ്ഥാപന തലത്തിൽ സ്ഥാപിച്ചിട്ടുള്ള മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ ഫെസിലിറ്റികളിൽ (എം.സി.എഫ്) എത്തിച്ച് ഇനം തിരിച്ച് ക്ലീൻ കേരള കമ്പനിക്ക് നൽകുകയും, കമ്പനി ഇവ ബ്ലോക്ക്തലത്തിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള റിസോഴ്സ് റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റികളിൽ (ആർ.ആർ.എഫുകളിൽ) എത്തിച്ച് മൂല്യവർദ്ധിത ഉല്പന്നങ്ങളാക്കി വില്പന നടത്തുകയും ചെയ്യുന്നു. ഇങ്ങനെ എത്തിക്കപ്പെടുന്ന അജൈവ മാലിന്യങ്ങളിൽ പുനഃചംക്രമണ യോഗ്യമല്ലാത്ത പ്ലാസ്റ്റിക് വസ്തുക്കൾ ആർ.ആർ. എഫുകളിൽ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ള പ്ലാസ്റ്റിക് ഷ്രഡിങ് യൂണിറ്റിൽ ഷ്രഡ് ചെയ്ത് പൊതുമാമത്ത് വകുപ്പ്, തദ്ദേശസ്വയംഭരണ വകുപ്പ് എന്നിവയുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടക്കുന്ന റോഡ് നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കായി ക്ലീൻ കേരള കമ്പനി കൈ മാറ്റുകയും ചെയ്യുന്നു.

കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഹരിത കർമ്മസേനകളുടെ എണ്ണം - 879

കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന എം.സി.എഫുകളുടെ എണ്ണം - 1464

കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ആർ.ആർ.എഫുകളുടെ എണ്ണം - 162

കേന്ദ്രീകൃത രീതിയിൽ ഖര മാലിന്യം സംസ്കരിച്ച് ഊർജ്ജം ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾ സ്ഥാപിക്കുന്നതിന് 11.06.2018-ലെ 82/2018/ത.സ്വ.ഭ.വ നമ്പർ ഉത്തരവിലൂടെ സർക്കാർ ഉത്തരവായിട്ടുണ്ട്. ആഗോള ടെൻഡറിലൂടെ കണ്ടെത്തുന്ന സ്വകാര്യ പങ്കാളിയുമായി ചേർന്ന് പൂർണ്ണമായും പൊതു സ്വകാര്യ

പങ്കാളിത്ത വ്യവസ്ഥയിലാണ് ഈ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ടെൻഡർ നടപടികൾ ഏകോപിപ്പിക്കുന്നതിനും പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിനുമുള്ള നോഡൽ ഏജൻസിയായി സർക്കാർ കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി.യെ നിയമിക്കുകയും സംസ്ഥാനത്ത് വിവിധ ജില്ലകളിൽ മേൽ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാനുള്ള നടപടി കെ.എസ്.ഐ.ഡി.സി സീക്രട്ടറി വരികയും ചെയ്യുന്നു. നിലവിൽ കോഴിക്കോട്, കണ്ണൂർ, പാലക്കാട്, കൊല്ലം എന്നീ ജില്ലകളിൽ പദ്ധതിക്കായുള്ള സ്വകാര്യ ഏജൻസിയെ സുതാര്യമായ ആഗോള ടെൻഡർ പ്രക്രിയയിലൂടെ കണ്ടെത്തുകയും പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനുള്ള കൺസെഷൻ എഗ്രിമെന്റ് ഒപ്പ് വയ്ക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത ജില്ലകളിൽ പ്ലാന്റ് നിർമ്മാണത്തിന് വേണ്ട നടപടി ക്രമങ്ങൾ സ്വകാര്യ ഏജൻസിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ പുരോഗമിക്കുന്നു. രണ്ടു വർഷത്തെ നിർമ്മാണ കലാവധി ഉൾപ്പെടെ 27 വർഷമാണ് പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പ് കാലയളവ്. തൃശ്ശൂർ, മലപ്പുറം ജില്ലകളിൽ പ്ലാന്റ് സ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സ്ഥലം ഏറ്റെടുക്കുന്നതിനായുള്ള നടപടികളും പുരോഗമിക്കുന്നു. ഇതുകൂടാതെ ബ്രഹ്മപുരം, തിരുവനന്തപുരം എന്നീ പദ്ധതികളുടെ ടെൻഡർ നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.

മാലിന്യത്തിന്റെ ഉൽപ്പാദനം കുറയ്ക്കുക എന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരിസ്ഥിതി സൗഹൃദവും പുനരുപയോഗ സാധ്യവുമായ വസ്തുക്കളുടെ ഉപയോഗം പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനായി ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളും തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. പൊതു പരിപാടികളിൽ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ നടപ്പിലാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ 17.09.2020-ലെ സ.ഉ (സാ.ധ) നം.1680/2020/ത.സ്വ.ഭ.വ നമ്പർ ഉത്തരവ് പ്രകാരം പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലെ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ വിലയിരുത്തി ഗ്രീൻ ഓഫീസ് സർട്ടിഫിക്കേഷനും ഗ്രേഡും നൽകുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി ഹരിത ഓഡിറ്റ് നടത്തുന്നതിന് "സർക്കാർ ഓഫീസുകളിലെ ഗ്രീൻ പ്രോട്ടോക്കോൾ പ്രവർത്തനങ്ങൾ - ഹരിത ഓഡിറ്റും സർട്ടിഫിക്കേഷനും" മാർഗ്ഗ രേഖ അംഗീകരിച്ച് 18.12.2020-ലെ GO(Rt) No.2343/2020/LSGD പ്രകാരം ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുണ്ട്. ആയത് പ്രകാരമുള്ള നടപടികൾ പുരോഗമിച്ചു വരുന്നു.

ശുചിത്വ പദവി പ്രഖ്യാപനം

മാലിന്യ സംസ്കരണ മേഖലയിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ കൈവരിച്ച മികവിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ഹരിതകേരളം മിഷൻ, ശുചിത്വ -മാലിന്യ സംസ്കരണ ഉപമിഷന്റെ ഭാഗമായി തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ ശുചിത്വ ഗ്രേഡിംഗ് നടത്തി ആയതിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സമ്പൂർണ്ണ ശുചിത്വ പദവി പ്രഖ്യാപനം നടത്തുന്നതിലേക്ക് ശുചിത്വ പദവി നിർണ്ണയം സംബന്ധിച്ച മാനദണ്ഡങ്ങൾ അംഗീകരിച്ച് 12.08.2020-ലെ സ.ഉ.(സാധ)നം. 1497/2020/തസ്വഭവ പ്രകാരം ഉത്തരവ് പുറപ്പെടുവിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശുചിത്വ പദവി നിർണ്ണയത്തിന്റെ ഭാഗമായി ശുചിത്വ പദവി നേടുന്ന പഞ്ചായത്ത്/നഗരസഭകൾ ഉറപ്പാക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച് 16.09.2020-ലെ 292/ഡി സി.1/2020 /തസ്വഭവ നമ്പർ സർക്കുലർ പ്രകാരവും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളിലെ മാനദണ്ഡങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ ശുചിത്വ പദവി പ്രഖ്യാപനം നടത്തിയിട്ടുള്ളത്.

കോർപ്പറേഷനുകളും ശുചിത്വ പദവി നേടിയിട്ടുണ്ട്. തദ്ദേശ സ്ഥാപനങ്ങൾ മാലിന്യ സംസ്കരണ മേഖലയിൽ കൈവരിച്ച മികവ് മാനദണ്ഡമാക്കി ജില്ലാ കളക്ടർ രൂപീകരിച്ച പ്രത്യേക പരിശോധന സമിതി നൽകിയ സ്കോറുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ശുചിത്വ പദവി നിർണ്ണയിച്ചു നൽകിയിട്ടുള്ളത്.

കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതി (KSWMP)

കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങൾ നേരിടുന്ന പ്രധാന വെല്ലുവിളികളായ മാലിന്യ സംസ്കരണം, സാനിറ്റേഷൻ എന്നീ മേഖലകളിൽ കൂടുതൽ ഇടപെടലുകൾ ഉറപ്പാക്കുന്നതിനാണ് ഈ പദ്ധതിയിലൂടെ ലക്ഷ്യമിടുന്നത്.

ലോകബാങ്ക് ധനസഹായത്തോടെ നടപ്പിലാക്കിയ കേരള ലോക്കൽ ഗവണ്മെന്റ് സർവീസ് ഡെലിവറി പ്രോജക്ടിന്റെ (കെ.എൽ.ജി.എസ്.ഡി.പി) ആദ്യഘട്ടം 2017 ഡിസംബർ 29-ന് വിജയകരമായി പൂർത്തിയാക്കിയിരുന്നു. കെ.എൽ.ജി.എസ്.ഡി. പദ്ധതിയുടെ രണ്ടാം ഘട്ടം - കേരള അർബൻ സർവീസ് ഡെലിവറി പ്രോജക്ട് (Kerala Urban Service Delivery Project) തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള ആശയ കുറിപ്പിന് 08.12.2017 തീയതിയിലെ സ.ഉ.(എം.എസ്) നം.240/2017/ത.സ്വ.ഭ.വ ഉത്തരവ് പ്രകാരം സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകിയിരുന്നു. ആറു വർഷമാണ് പദ്ധതി കാലയളവ്.

23/01/2020 തീയതിയിലെ സ.ഉ.(എം.എസ്)നം.20/2020/ത.സ്വ.ഭ.വ ഉത്തരവ് പ്രകാരം കേരള അർബൻ സർവീസ് ഡെലിവറി പ്രോജക്ടിന് സർക്കാർ അംഗീകാരം നൽകുകയും കേരളത്തിലെ നഗരസഭകൾക്ക് ബജറ്റ് വിഹിതത്തിന് പുറമേ അധികമായി ലോകബാങ്ക് സഹായം അനുവദിക്കുന്നതിന് തീരുമാനിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. 29/07/2020 തീയതിയിലെ സ.ഉ.(ആർ.ടി)നം.1420/2020/ത.സ്വ.ഭ.വ ഉത്തരവ് പ്രകാരം കേരള അർബൻ സർവീസ് ഡെലിവറി പ്രോജക്ട്, കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതി (Kerala Solid Waste Management Project) എന്ന് പുനർ നാമകരണം ചെയ്തിട്ടുള്ളതാണ്.

കേരള ഖര മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കുന്നതിനുള്ള ആകെ പദ്ധതി തുക 300 മില്യൺ യു എസ് ഡോളർ ആണ്, ആയതിൽ 210 മില്യൺ യു. എസ്. ഡോളർ (70%) ലോക ബാങ്ക് ധന സഹായവും ബാക്കി 90 മില്യൺ യു എസ് ഡോളർ സംസ്ഥാന ബജറ്റിൽ നിന്നും ലഭ്യമാക്കുന്നതുമാണ്. ലോക ബാങ്ക് ബോർഡ് പദ്ധതി അംഗീകരിക്കുന്ന തീയതി മുതൽ ആയിരിക്കും പദ്ധതിയുടെ ആകെ തുക ആയ 300 മില്യൺ യു എസ് ഡോളർ എന്നതിന്റെ ഇന്ത്യൻ രൂപത്തിലുള്ള പരിവർത്തന നിരക്ക് തീരുമാനിക്കുന്നത്. പദ്ധതി നടത്തിപ്പിനുള്ള എസ്റ്റാബ്ലിഷ്മെന്റ് ചിലവുകൾ ലോക ബാങ്ക് വിഹിതത്തിൽ നിന്നും തിരികെ ലഭിക്കുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതിക്ക് മൂന്നു ഘടകങ്ങളാണ് ഉള്ളത്.

ഒന്നാമത്തെ ഘടകം - മാലിന്യ പരിപാലന രംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന വിവിധ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ/ ഏജൻസികളുടെ കാര്യശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കലും അവർക്ക് സാങ്കേതിക സഹായം നൽകലുമാണ്. ഇതിൽ മാലിന്യ സംസ്കരണത്തിനായുള്ള ബോധവൽക്കരണവും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരുടെ കാര്യശേഷി വർദ്ധിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള പരിശീലന പരിപാടികളും മാലിന്യപരിപാലനം സംബന്ധിച്ച് അന്തർദേശീയ നിലവാരത്തിൽ ബൈലോഗ്യം ചട്ടങ്ങളും നിയമങ്ങളും നിർമ്മിക്കുന്നതിന് സംസ്ഥാനത്തിന് നൽകുന്ന സാങ്കേതികസഹായവും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

രണ്ടാമത്തെ ഘടകം - വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണം ശക്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനും അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ശരിയായി സംസ്കരിക്കുന്നതിനും വേണ്ടി നഗരസഭകൾക്ക് അനുവദിക്കുന്ന പ്രത്യേക ഗ്രാന്റ് ആണ്. ഇതിൽ വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യനിർമാർജ്ജനം, മാലിന്യശേഖരണം, മാലിന്യങ്ങൾ ശേഖരിക്കുവാൻ വേണ്ടിയുള്ള ഉള്ള വാഹനങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്തൽ, Covid-19 സഹായ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, പൊതു തെരുവുകൾ വൃത്തിയാക്കൽ, ശുചീകരണ തൊഴിലാളികൾക്ക് ആവശ്യമായ ശുചീകരണ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങി നൽകൽ, ഹരിത കർമ്മ സേന അംഗങ്ങൾക്കുള്ള വയബിലിറ്റി ഗ്യാപ് ഫണ്ട്, നിലവിലുള്ള മാലിന്യ സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങളുടെ പുനരുജ്ജീവനം, മെറ്റീരിയൽ കളക്ഷൻ സെന്റർ, മെറ്റീരിയൽ റിക്കവറി ഫെസിലിറ്റി എന്നിവയുടെ നിർമ്മാണം മുതലായവ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.

മൂന്നാമത്തെ ഘടകം - മേഖല അടിസ്ഥാനത്തിൽ കേന്ദ്രീകൃത ഖരമാലിന്യ പ്ലാന്റുകളുടെ നിർമ്മാണം, സാനിറ്ററി ലാൻഡ്ഫിൽ, നിലവിലുള്ള ഖരമാലിന്യ പ്ലാന്റുകളുടെ പുനരുദ്ധാരണം എന്നിവ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. ഇങ്ങനെ നിർമ്മിക്കുന്ന ഖരമാലിന്യ പ്ലാന്റുകളുടെ നടത്തിപ്പ്, പരിപാലനം എന്നിവ ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്. ഒന്നാമത്തെയും മൂന്നാമത്തെയും ഘടകത്തിന്റെ നിർവഹണ ഏജൻസിയായി ശുചിത്വമിഷനാണ് വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. രണ്ടാമത്തെ ഘടകം നിർവഹണം നടത്തുന്ന ചുമതല കേരളത്തിലെ നഗരസഭകൾക്കാണ്.

കേരള ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതിയുടെ സവിശേഷതകൾ

- 2% പലിശ നിരക്കിൽ 25 വർഷ കാലാവധിയിൽ തിരിച്ചടയ്ക്കുന്ന രീതിയിൽ വായ്പയായി നൽകാൻ ലോക ബാങ്ക് സന്നദ്ധത അറിയിച്ചിട്ടുണ്ട്. കൂടാതെ ഖരമാലിന്യ പരിപാലന രംഗത്തെ ലോക ബാങ്കിന്റെ അന്താരാഷ്ട്ര അനുഭവസമ്പത്ത് കേരളത്തിന് മുതൽക്കൂട്ടാകുന്നതാണ്.
- ഇന്ത്യൻ ഭരണഘടന പ്രകാരവും കേരള മുനിസിപ്പൽ നിയമപ്രകാരവും നഗരസഭകളുടെ പരമപ്രധാനമായ ചുമതലയാണ് മാലിന്യ പരിപാലനം. ഈ ചുമതല നിർവഹിക്കുന്നതിൽ കേരളത്തിലെ നഗരസഭകൾ പിന്നാക്കം പോയിട്ടുണ്ട്. നഗരസഭകൾക്ക് ആവശ്യമായ മാനവ വിഭവശേഷിയും സാങ്കേതികവിദ്യയും ഉപഭോഗവും നൽകി ചുമതലകൾ നിർവഹിക്കുവാൻ നഗരങ്ങളെ പ്രാപ്തരാക്കുകയാണ് ഈ പദ്ധതികൊണ്ട് ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്.
- കേന്ദ്രസർക്കാർ പുറപ്പെടുവിച്ചിട്ടുള്ള 2016 ലെ ഖര മാലിന്യ പരിപാലന ചട്ടങ്ങളിലെ എല്ലാ അന്തസ്സത്തയും ഉൾക്കൊണ്ടുകൊണ്ട് വികേന്ദ്രീകൃതവും കേന്ദ്രീകൃതവുമായ ഖരമാലിന്യ പരിപാടികൾ ഈ പദ്ധതിയുടെ കീഴിൽ ആവിഷ്കരിച്ച് നടപ്പാക്കുന്നുണ്ട്.
- കേരളത്തിലെ നഗരസഭകൾ മാലിന്യ പരിപാലന രംഗത്ത് നേരിടുന്ന പ്രശ്നങ്ങൾക്ക് ശാശ്വത പരിഹാരം കണ്ടെത്തുന്നതിനും വേണ്ടിയുള്ള എല്ലാ ഘടകങ്ങളും ഉൾപ്പെടുത്തിയാണ് ഈ പ്രോജക്ട് തയ്യാറാക്കിയിരിക്കുന്നത്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി സംസ്ഥാന തലത്തിൽ ഒരു പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റും, എല്ലാ ജില്ലകളിലും ജില്ലാ പ്രോജക്ട് മാനേജ്മെന്റ് യൂണിറ്റുകളും കേരളത്തിലെ എല്ലാ നഗരസഭകളിലും ഒരു പദ്ധതി നിർവഹണ യൂണിറ്റും രൂപീകരിക്കുന്നതാണ്. മാലിന്യസംസ്കരണവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളിൽ പ്രാവീണ്യമുള്ള സാങ്കേതിക വിദഗ്ധരുടെ സേവനം ഈ പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എല്ലാ തലങ്ങളിലും ഉൾപ്പെടുന്നതാണ്.
- മാലിന്യ സംസ്കരണ രംഗത്ത് കേരളത്തിൽ നിലവിൽ വിവിധ ഏജൻസികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി എല്ലാ ഏജൻസികളുടെയും പ്രവർത്തനം

കൃത്യമായി നിർവചിക്കുകയും അവ തമ്മിലുള്ള കോ-ഓർഡിനേഷൻ ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്യുന്നതാണ്.

- നഗരസഭകൾക്ക് നിലവിൽ നൽകിവരുന്ന പദ്ധതി വിഹിതത്തിന് ഉപരിയായാണ് ലോകബാങ്ക് വിഹിതം നൽകുന്നത്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാകുന്നതിനുള്ള സന്നദ്ധത അറിയിച്ച്, നഗരസഭകൾ ശുചിത്വ മിഷൻ കരാർ ഉടമ്പടി ഒപ്പു വയ്ക്കുന്ന മുറയ്ക്ക്, ആകെ പദ്ധതി തുകയുടെ 40 ശതമാനം തുക നഗരസഭകൾക്ക് നൽകുന്നതാണ്. ഈ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി എല്ലാ നഗരങ്ങൾക്കും അബുവർഷത്തെ ഖരമാലിന്യ പരിപാലന പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ സഹായവും ബഹുവർഷ പദ്ധതികൾ ഏറ്റെടുത്ത് നടപ്പാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ ഉപദേശങ്ങളും നൽകുന്നതാണ്.
- ലോക ബാങ്കിന്റെ പാരിസ്ഥിതിക സാമൂഹിക ചട്ടക്കൂടിനുള്ളിൽ നിന്നുകൊണ്ട് പരിസ്ഥിതിക്ക് യാതൊരുവിധ ആഘാതവും ഉണ്ടാക്കാതെയാണ് പദ്ധതി വിഭാവനം ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നിർമ്മിക്കേണ്ടി വരുന്ന മാലിന്യസംസ്കരണ പ്ലാന്റുകൾക്ക് ചുറ്റും താമസിക്കുന്ന ജനങ്ങളുടെ ജീവിത സുരക്ഷയും ജീവനോപാധികളും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ സാമ്പത്തിക പാക്കേജുകൾ/പ്രത്യേക പുനരധിവാസ പദ്ധതികൾ/മറ്റു വികസന പദ്ധതികൾ എന്നിവ പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി നടപ്പാക്കുന്നതാണ്.
- കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെയും വികേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ സംസ്കരണത്തെയും ഈ പദ്ധതി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നു. മേഖല തലത്തിൽ സൃഷ്ടിക്കുന്ന കേന്ദ്രീകൃത മാലിന്യ പരിപാലന കേന്ദ്രങ്ങളുടെയും സാനിറ്ററി ലാൻഡ്ഫിൽ സൈറ്റുകളുടെയും നിർമ്മാണ മേൽനോട്ട ചുമതല ശുചിത്വമിഷനാണ്.
- പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായി മാലിന്യ ബാങ്കുകളും വേസ്റ്റ് ട്രേഡ് സെന്ററും എല്ലാ നഗരങ്ങളിലും ആരംഭിക്കുന്നതാണ്.
- ഇ-വേസ്റ്റ്, കെട്ടിടങ്ങൾ പൊളിക്കുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന മാലിന്യങ്ങൾ, ബയോമെഡിക്കൽ മാലിന്യങ്ങൾ എന്നിവ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള സംവിധാനങ്ങളും ഏർപ്പെടുത്തുന്നതാണ്.
- കേരളത്തിലെ നഗരങ്ങളിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണ കേന്ദ്രങ്ങളിൽ വർഷങ്ങളായി സംസ്കരിക്കാതെ നിക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്ന ജൈവ അജൈവ മാലിന്യങ്ങൾ ഉൾപ്പെടെ (legacy waste) ബയോ മൈനിംഗ് നടത്തി സംസ്കരിക്കുന്നതിനുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങളും ഈ പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു.
- കേരളത്തിൽ വിജയകരമായി നടപ്പാക്കി വരുന്ന ആലപ്പുഴ മാതൃകയിലുള്ള തുംബൂർമുഴി മോഡൽ മാലിന്യ പരിപാലന സംവിധാനം ഉൾപ്പെടെയുള്ള അനുകരണീയ മാതൃകകളെ മറ്റു നഗരങ്ങളിലേക്ക് വ്യാപിപ്പിക്കാനും നിലവിലെ മാലിന്യ സംസ്കരണ പദ്ധതികളുടെ തുടർ നടത്തിപ്പും ഈ പദ്ധതി വഴി നടപ്പിലാക്കുന്നതാണ്.
- ആവശ്യമായ കൂടിയാലോചനകൾക്ക് ശേഷമാണു പദ്ധതി നടപ്പിലാക്കാൻ ഉദ്ദേശിക്കുന്നത്